

PESTPROTOCOL

De Vrije School Den Haag heeft een anti-pest coördinator en een vertrouwenspersoon.

De anti-pestcoördinator heeft de volgende taken:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het anti-pestbeleid
- Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.
- Bron: overheid.nl

De vertrouwenspersoon heeft de volgende taken:

- Voor leerlingen, ouders en medewerkers fungeren als aanspreekpunt voor klachten over ongewenste omgangsvormen.
- Begeleiding en ondersteuning van klagers.
- Zorgdragen voor activiteiten gericht op het voorkomen van ongewenst gedrag (voorlichting en preventie).
- Bewaken van en zorgdragen voor het actueel houden van het te voren beleid omtrent ongewenste omgangsvormen.
- Bron: Landelijke Vereniging voor Vertrouwenspersonen

Pesten wordt bij ons op school niet geaccepteerd. We nemen dan onmiddellijk maatregelen om het pesten te stoppen. We spreken van pester en gepeste. Elke melding wordt serieus genomen. Ook het pesten via de sociale media: cyberpesten is onacceptabel (vaak wel moeilijker te achterhalen).

De klassenleraar/mentor of vertrouwenspersoon spreekt met de pester en maakt duidelijk dat dit gedrag onacceptabel is. De mentor of vertrouwenspersoon spreekt met de gepeste en maakt duidelijk dat er alles aan gedaan wordt om het pesten aan te pakken en op welke manier. We vinden het belangrijk dat de gepeste zich weer veilig kan voelen.

- De mentor brengt de anti-pestcoördinator, vertrouwenspersoon, schoolleiding en collega's op de hoogte van het probleem.
- Afhankelijk van de ernst van het gebeuren brengt de mentor/trouwenspersoon de ouders/verzorgers van beide leerlingen zo snel mogelijk op de hoogte.
- De mentor/ vertrouwenspersoon stelt een plan van aanpak op om verder pesten te voorkomen. In dit plan staat aangegeven welke acties er worden ondernomen.
- De betrokken ouders worden ook in dit plan betrokken.

- In klassenuren bespreekt de mentor/ vertrouwenspersoon zo nodig hoe met elkaar pesten te voorkomen. Deze gesprekken zijn er op gericht leerlingen te leren om respectvol met elkaar om te gaan. De aanpak is afhankelijk van de leeftijd en de situatie. Waar nodig wordt het anti-pestprogramma "Zand Erover" gebruikt.
- Ook bestaat de mogelijkheid om peer-mediators in te zetten en zo leerlingen laten helpen.

Wanneer de aanpak niet tot een gewenst resultaat leidt, dan kan de vertrouwenspersoon door de leerlingen, ouders of mentoren actief betrokken worden in het proces.

De school werkt met een erkend anti-pestprogramma: "Zand Erover". De "Zand Erover" aanpak wordt toegepast op het moment dat er een pestprobleem is. Deze aanpak is gebaseerd op de *No Blame* methode. Een niet bestraffende en probleem-oplossende interventie methode, waarbij de leerlingen en de groep worden betrokken.

De "Zand Erover" aanpak bestaat uit de volgende stappen:

- Stap 1: Gesprek met het slachtoffer
- Stap 2: Roep het groepje samen
- Stap 3: Leg het probleem uit
- Stap 4: Deel de verantwoordelijkheid
- Stap 5: Vraag naar de ideeën van iedereen van de groep
- Stap 6: Laat het aan de groep over
- Stap 7: Een gesprek met elk afzonderlijk

Om de veiligheid van de school te waarborgen vindt er iedere twee jaar een monitoring sociale veiligheid plaats op de school. Deze monitoring wordt gedaan door het HCO (Haagse Centrum voor Onderwijsadvies).

Wat doet leerling bemiddeling

Mensen die midden in een conflict zitten zijn vaak te emotioneel om op een goede manier met de ander te praten. Ze zijn bang om het onderspit te delven of ze vinden de opstelling van de ander zo onmogelijk dat ze het nut van een gesprek niet inzien. Sommigen willen vooral gelijk krijgen. Anderen gaan conflicten uit de weg.

Wat er bij een leerling bemiddeling gebeurt is eigenlijk heel simpel: uitpraten! Leerling bemiddelaars stellen zich op als een onpartijdige derde partij die de ruziemakers een veilige omgeving biedt om hun verhaal aan elkaar te vertellen. Leerling bemiddelaars houden zich niet alleen bezig met de inhoud van een conflict, maar vooral met de manier waarop partijen met elkaar het gesprek aangaan. Als er problemen zijn, is het van belang dat ieder idee en iedere visie gerespecteerd wordt en dat bekeken wordt wat de wensen en verlangens zijn voor de toekomst.

De praktijk leert echter dat het simpeler klinkt dan het is. Iedereen moet dit leren.

In voorgaande projecten is opvallend gebleken dat kinderen verrassend snel in staat zijn te leren hoe andere leerlingen te helpen met het oplossen van conflicten. Kinderen weten vaak beter dan volwassenen wat er onder leeftijdgenoten speelt en de drempel om een andere leerling bij een conflict te betrekken is lager. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat zij de aangeleerde vaardigheden ook buiten school gebruiken. Het gaat om het aanleren van vaardigheden voor het leven. Met het leren oplossen van conflicten wordt een fundament voor een gezonde, veilige school gelegd en in de nabije toekomst een gezonde, veilige samenleving.

Training leerling bemiddelaars

Een basistraining bestaat uit vier halve schooldagen en zal de leerling bemiddelaars in staat stellen om bij de meeste conflicten tussen leerlingen te bemiddelen. Aan het eind van de training beslissen de leerlingen zelf of zij echt als bemiddelaars aan de slag willen op school. Na de training kunnen de bemiddelaars aan het werk. Ze hebben een eigen ruimte beschikbaar op school. De bemiddelingen kunnen tot stand komen door verwijzingen vanuit mentoren, docenten, onderwijs ondersteunend personeel, ouders of leerlingen zelf. Bemiddelingen kunnen worden aangevraagd via postvakjes, e-mails, persoonlijk, enzovoort.

De training bevat een aantal onderdelen:

1. Welke conflicten komen we tegen. Er wordt toegespitst op conflicten tussen kinderen onderling, volwassenen en kinderen, thuis en op school.
2. Hoe wordt er gereageerd op die conflicten. Reacties als terugslaan, ontwijken en onderhandelen komen aan bod.
3. Hoe kunnen we die conflicten begrijpen. Welke basisbehoeften gaan er schuil achter het conflictgedrag: erbij willen horen, behoefte aan waardering, je eigen keuzes willen maken of de behoefte aan plezier.
4. Communicatievaardigheden. Actief luisteren, non-verbale communicatie, ik-boodschappen formuleren, vragen stellen, samenvatten, gevoelens benoemen.
5. De stappen van bemiddeling:
  1. Voorstellen, uitleg en gespreksregels doornemen.
  2. Informatie verzamelen.
  3. Belangen en behoeften inventariseren.
  4. Mogelijke oplossingen inventariseren.
  5. Een oplossing laten kiezen.
  6. Afspraken maken over het vervolg
6. Observeren en feedback geven.

Met het aanleren van de principes en de stappen van bemiddeling worden de leerlingen gestimuleerd in het nemen van eigen verantwoordelijkheid in conflictsituaties. Leerlingen leren hierdoor ook beter om te gaan met hun eigen gevoelens van machteloosheid, die kenmerkend zijn voor pubers. Bovendien voelen de leerlingen zich door volwassenen

serieus genomen: ze krijgen immers het vertrouwen dat ze “zelf hun boontjes kunnen doppen”.

Rol van de bemiddelaar

Een bemiddeling ziet er als volgt uit: twee leerling bemiddelaars zitten in een aparte ruimte met twee ruziemakers. De bemiddelaars kiezen niet voor de een, niet voor de ander. Ze luisteren goed en proberen erachter te komen hoe de ruziemakers zich voelen en hoe deze denken. De bemiddelaars hebben respect voor de ruziemakers die bij hen aan tafel zitten en helpen hen om naar elkaar te luisteren en samen een oplossing te vinden. Voorafgaand aan een bemiddeling worden afspraken gemaakt: Er wordt niets doorverteld van het geen tijdens de bemiddeling ter sprake komt, er wordt niet gescholden, door elkaar heen geschreeuwd of gespuugd. De bemiddelaars worden er op getraind dat het gesprek ook werkelijk volgens deze regels verloopt!

Een bemiddelingsgesprek duurt gemiddeld twintig minuten, maar kan ook langer of korter zijn. Meestal wordt er bemiddeld tijdens de pauze, maar soms neemt de bemiddeling ook enige lestijd in beslag.

Coördinator

Na het volgen van de training worden de bemiddelaars voornamelijk op school begeleid door de coördinator van het project, Sietske Asselbergs. Na elke bemiddeling doen de bemiddelaars verslag van het bemiddelingsgesprek aan de coördinator, deze adviseert in geval er nog problemen of vragen zijn. De groep bemiddelaars komt regelmatig bij elkaar om ervaringen uit te wisselen en samen verder te leren.

Er is een eigen website voor de bemiddelaars onder de naam www.leerlingbemiddeling.nu die als platform kan dienen voor het uitwisselen van informatie en vragen aan elkaar.

Buddies:

Een groep van ongeveer twintig 11^e en 12^e klassers zijn **buddy** geworden van 7^e klassers die het fijn vonden om in hun eerste jaar op school een beetje hulp te krijgen.

Wij doen dit nu voor het derde jaar, de buddy's worden geïnstrueerd en begeleid door bureau Welles/Nietes. Coördinator hiervan is de teamleider van de middenbouw, Ingeborg de Grooth.